

**UCHWAŁA Nr XXVIII/313/2021
RADY GMINY DĘBICA
z dnia 29 kwietnia 2021 r.**

w sprawie przyjęcia Sołeckiej Strategii Rozwoju Wsi Braciejowa na lata 2021-2025

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 6 Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 713 z późn. zm.) **Rada Gminy Dębica uchwala, co następuje:**

§ 1.

Przyjmuje się Sołecką Strategię Rozwoju Wsi Braciejowa na lata 2021-2025 stanowiącą załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Dębica.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY DĘBICA**

PIOTR ŻYBURA

Gmina Dębica

***Sołecka Strategia Rozwoju
Wsi Braciejowa
na lata 2021–2025***

Braciejowa 2021

Spis treści

Wstęp i opracowanie	3
I. Analiza zasobów	5
II. Analiza SWOT	12
III. Analiza potencjału rozwojowego wsi.....	14
IV. Wizja odnowy i rozwoju wsi.....	16
V. Plan działań priorytetowych.....	17
VI. Plan i Program Odnowy Wsi.....	18
VII. Dokumentacja fotograficzna miejscowości.....	23

Wstęp i opracowanie

Niniejszy dokument powstał w wyniku prac pięcioosobowego zespołu, wchodzącego w skład Grupy Odnowy Wsi Braciejowa. Grupa ta brała udział w warsztatach w formie on-line w dniu 24 marca 2021 roku w ramach programu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego – „Podkarpacki Program Odnowy Wsi na lata 2021–2025”. Strategia określa drogę do wyznaczonego celu, jakim jest poprawa warunków życia w sołectwie. Służy rozwojowi sołectwa poprzez uporządkowanie działań podejmowanych przez różne grupy społeczności lokalnej. Ma charakter integracyjny w stosunku do mieszkańców, organizacji społecznych oraz władz samorządowych.

Opracowanie dokumentu wynikało z potrzeby integracji mieszkańców wsi oraz ich chęci do stworzenia własnej przestrzeni i wpłynięcia na rozwój swojego najbliższego otoczenia. Odnowa wsi jest bowiem procesem kształtowania warunków życia ludzi na obszarach wiejskich, którego animatorem jest społeczność lokalna. Ponadto odnowa wsi wpływa na standard życia mieszkańców, jego jakość oraz źródła utrzymania, przy jednoczesnym zachowaniu tożsamości wsi, wyróżniającej się wartościami życia wiejskiego, wzmocnieniem i rozwojem dziedzictwa duchowego, kulturowego i materialnego wsi.

Podejmowane działania, wskazane w niniejszej Strategii, wpłyną na poprawę warunków życiowych mieszkańców wsi Braciejowa.

W opracowaniu dokumentu udział wzięli:

1. Członkowie Grupy Odnowy Wsi Braciejowa:

- Zbigniew Miazga
- Adam Nykiel
- Janusz Stachowicz
- Krzysztof Świątek
- Piotr Wójcik

2. Gminny Koordynator „Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2021–2025”:

- Piotr Wysocki

Podkarpacki Program Odnowy Wsi na lata 2021–2025

Warsztaty z cyklu “Planowanie w procesie odnowy wsi” zorganizowane zostały przez Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego w ramach „Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2021–2025”

Pracownicy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego:

- Waldemar Pałys
- Iwona Kochan-Warowna
- Maria Szal-Bokota

Warsztaty w formie on-line odbyły się w dniu 24 marca 2021 r.

I. Analiza zasobów

Poprzez dokonanie analizy zasobów mamy możliwość uświadomienia sobie, co posiadamy w swojej miejscowości i czemu mogą służyć zidentyfikowane dobra oraz do jakich celów możemy je wykorzystać. Wynikiem analizy zasobów jest spis dóbr materialnych i niematerialnych będących w posiadaniu społeczności lokalnej, które mogą być wykorzystane obecnie bądź w przyszłości, w realizacji przedsięwzięć w ramach odnowy wsi.

W tabeli 1 wskazano zasoby miejscowości Braciejowa w podziale na różne aspekty, m.in. przyrodnicze, kulturowe, społeczne i ekonomiczne. Znaczenie każdego z zasobów zostało poddane ocenie, którą następnie wykorzystano w dalszych pracach nad dokumentem.

Tabela 1 Zasoby miejscowości Braciejowa

Rodzaj zasobu	Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś dysponuje	Znaczenie zasobu		
		Małe	Duże	Wyróżniające
Przyrodniczy				
walory krajobrazu, rzeźby terenu	Miejscowość położona jest na pograniczu dwóch jednostek fizyko-geograficznych Kotliny Sandomierskiej i Pogórza Karpackiego. Występują równiny i faliste pagórki, a także osuwiska i złaziska. Braciejowa usytuowana jest w malowniczej, pagórkowatej i lesistej okolicy nad rzeką Ostrą, będącą dopływem Wisłoki.		x	
stan środowiska	Zanieczyszczenie powietrza przez emisję pyłów i gazów przy drodze powiatowej nr 1301 Latoszyn–Braciejowa oraz drodze powiatowej nr 1302 Braciejowa–Południk.		x	
walory klimatu	Wieś zaliczana jest do jednostki klimatycznej Kotliny Sandomierskiej na pograniczu dzielnicy sandomiersko-rzeszowskiej i podkarpackiej. Usytuowanie regionu na pograniczu dwóch krain geograficznych wpływa na zróżnicowanie warunków klimatycznych, zwłaszcza zimą. Średnie temperatury w styczniu wynoszą na południu -3,6° C, natomiast na północy -2,2° C, a średnie temperatury w lipcu w obydwóch strefach osiągają około 18,2°C. Charakteryzuje się przyjaznym mikroklimatem oraz czystym powietrzem, nieskażonym przemysłem.		x	
walory szaty roślinnej	Bardzo zróżnicowana szata roślinna. Do głównych gatunków drzewiastych możemy tu zaliczyć sosnę, dąb, buk, jodłę, świerk.		x	

Podkarpacki Program Odnowy Wsi na lata 2021–2025

	Lasy stanowią pasy wiatrochronne.			
cenne przyrodniczo obszary lub obiekty	Wieś Braciejowa znajduje się na obszarze chronionego krajobrazu. Obejmuje mezoregion Pogórza Strzyżowskiego charakteryzujący się dużym urozmaiceniem terenu i jest to część obszaru NATURA 2000. Znaczną część obszaru stanowią lasy (36%). Są to zbiorowiska siedlisk żywnych – głównie buczyny i grądy. W północnej części obszaru występują płaty muraw kserotermicznych. Występują tu 32 gatunki roślin chronionych. Na terenie miejscowości znajduje się obszar NATURA 2000 Las nad Braciejową oraz pomnik przyrody – jesion wyniosły o wysokości 32m.		x	
świat zwierzęcy (ostoje, siedliska)	Sarny, dziki, bociany, bobry, łowiska ryb		x	
wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy)	Przez wieś przepływa potok Ostra. Jest to prawobrzeżny dopływ Wisłoki, którego źródła znajdują się w lasach Głobikowej. Potok płynie doliną przez Pogórze Strzyżowskie, Braciejową, Gumniska i Latoszyn, gdzie wpada do Wisłoki. Jego długość wynosi ok. 11 km.		x	
wody podziemne	Studnie głębinowe	x		
gleby	Klasa od III do VI	x		
kopaliny	Na omawianym terenie występują głównie surowce mineralne pochodzenia trzeciorzędowego oraz czwartorzędowego. W północnej części gminy występują przede wszystkim pokłady piaszczysto-żwirowe, zaś w części południowej surowce ilaste. Na obszarze gminy znajdują się również utwory kredowe.	x		
walory geotechniczne	<i>brak</i>			
Kulturowy				
walory architektury	<i>brak</i>			
walory przestrzeni wiejskiej publicznej	Obiekt Domu Kultury Braciejowa, w którym mieści się remiza Ochotniczej Straży Pożarnej, Filia Biblioteki Publicznej i Klub Seniora.		x	
walory przestrzeni wiejskiej prywatnej	Dominuje budownictwo typu wiejskiego, zabudowa jest rozproszona, ponad 80% stanowi zabudowa mieszkaniowa zagrodowa. Przeważają budynki parterowe, blisko 50% całości zabudowy stanowią budynki drewniane.		x	
zabytki i pamiątki historyczne	- Grodzisko stożkowate „Zameczysko” – stanowisko archeologiczne powstałe w XIII wieku. Wpisane do rejestru zabytków pod numerem A-364. - Grodzisko „Głodomank” wpisane do rejestru zabytków pod numerem A-686.			x
osobliwości kulturowe	<i>brak</i>			
miejsca, osoby i przedmioty kultu	- Kapliczka murowana (domkowa) z figurą N.M.P Niepokalanie Poczętej.	x		
święta, odpusty, pielgrzymki	<i>brak</i>			

Podkarpacki Program Odnowy Wsi na lata 2021–2025

tradycje, obrzędy, gwara	Koszyki wielkanocne, palmy, wieńce dożynkowe	x		
legendy, podania i fakty historyczne	Ślady osadnictwa w Braciejowej sięgają 2000 lat wstecz. W średniowieczu w tych okolicach istniały kopalnie srebra. Na wzgórzu Okop znajdują się pozostałości wczesnośredniowiecznej warowni. Do dziś wydobywane są tu pozostałości naczyń glinianych i resztki fortyfikacji. Istnieje legenda związana z najazdem Tatarów na istniejący wcześniej gród we wsi Braciejowa.		x	
przekazy literackie	<i>brak</i>			
ważne postacie i przekazy historyczne	Piotr Krupa – polski duchowny rzymskokatolicki, doktor nauk teologicznych, rektor Wyższego Seminarium Duchownego Diecezji Gorzowskiej w Gościkowie-Paradyżu w latach 1978–1980 i Wyższego Seminarium Duchownego w Koszalinie w latach 1981–1986, biskup pomocniczy koszalińsko-kołobrzeski w latach 1984–1992, biskup pomocniczy pelpliński w latach 1992–2011, od 2011 biskup pomocniczy senior diecezji pelplińskiej.	x		
specyficzne nazwy	<i>brak</i>			
specyficzne potrawy	<i>brak</i>			
dawne zawody	<i>brak</i>			
zespoły artystyczne, twórcy	<i>brak</i>			
Obiekty i tereny				
działki pod zabudowę mieszkaniową	Istnieją w niewielkim zakresie		x	
działki pod domy letniskowe	Istnieją w niewielkim zakresie		x	
działki pod zakłady usługowe i przemysł	<i>brak</i>			
pustostany mieszkaniowe	Istnieją w niewielkim zakresie	x		
pustostany przemysłowe	<i>brak</i>			
tradycyjne nieużytkowane obiekty gospodarskie (stodoły, spichlerze, kuźnie, młyny itp.)	<i>brak</i>			
Infrastruktura społeczna				
placze publicznych spotkań, festynów	Plac przed budynkiem Domu Kultury Braciejowa, na którym zlokalizowana jest wiata rekreacyjno-kulturalna			x
sale spotkań, świetlice, kluby	Dom Kultury Braciejowa, w którym mieści się remiza Ochotniczej Straży Pożarnej i Klub Seniora oraz wiata rekreacyjno-kulturalna			x
miejsca uprawiania sportu	<i>brak</i>			
miejsca rekreacji	Wiata rekreacyjno-kulturalna na placu przed budynkiem Domu Kultury			x
ścieżki rowerowe, szlaki turystyczne	<i>brak</i>			
szkoły	<i>brak</i> – dzieci i młodzież z Braciejowej uczęszczają do szkół podstawowych w Gumniskach i w Głobikowej			
przedszkola	<i>brak</i> – przedszkole w okolicznej wsi Gumniska; obecnie w trakcie budowy jest wielofunkcyjny			

Podkarpacki Program Odnowy Wsi na lata 2021–2025

	budynek użyteczności publicznej w Braciejowej, w którym przewiduje się dwuoddziałowe przedszkole.			
biblioteki	Filia Biblioteki Publicznej – Braciejowa			x
placówki opieki społecznej	<i>brak</i>			
placówki służby zdrowia	<i>brak</i> – najbliższym ośrodkiem zdrowia jest Wiejski Ośrodek Zdrowia w Gumniskach; obecnie w trakcie budowy jest wielofunkcyjny budynek użyteczności publicznej w Braciejowej, w którym przewiduje się Ośrodek Zdrowia wraz z punktem aptecznym.	x		
Infrastruktura techniczna				
wodociąg	Wieś zwodociągowana w 100%			x
kanalizacja	<i>brak</i> – gospodarka ściekowa rozwiązywana jest w sposób indywidualny. Ścieki odprowadzane bez oczyszczania do zbiorników wybieralnych, dołów chłonnych lub bezpośrednio do pobliskich cieków powodują znaczne zanieczyszczenie zarówno gleby jak i wód prowadzonych przez przepływające cieki czy rowy melioracyjne.			
drogi (nawierzchnia, oznakowanie, oświetlenie)	Podstawowy układ drogowy w Braciejowej stanowi droga powiatowa nr 1301 Latoszyn–Braciejowa oraz droga powiatowa 1302 Braciejowa–Południk. Szlaki komunikacyjne przebiegające przez teren miejscowości posiadają w większości nawierzchnię asfaltową.		x	
chodniki, parkingi	Chodnik wzdłuż części drogi powiatowej, ale brak przejść dla pieszych w miejscach często uczęszczanych, brak parkingów wiejskich, parkingi tylko przy sklepach			x
przystanki	Brak zatok, wiaty przystankowe w dobrym stanie	x		
sieć telefoniczna i dostępność internetu	Sieć telefoniczna naziemna dla telefonów stacjonarnych, sieć internetowa naziemna i światłowodowa		x	
telefonii komórkowa	Zasięg różnicowany w zależności od operatora sieci		x	
inne	Gazociąg		x	
Gospodarka, rolnictwo				
miejsca pracy (gdzie, ile?)	Gospodarka rolna, usługi handlowo-gastronomiczne, produkcja wyrobów przemysłowych, usługi transportowe.			x
znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe i ich produkty	<i>brak</i>			
gastronomia	Brak typowych punktów gastronomicznych, jednak na terenie wsi znajduje się sala weselna okazjonalnie świadcząca usługi gastronomiczne.		x	
miejsca noclegowe	We wsi obecnie powstaje gospodarstwo agroturystyczne, które w swojej ofercie będzie miało miejsca noclegowe.			x
gospodarstwa rolne	Przeciętny areal gospodarstwa to około 3 ha. Dominują jednak gospodarstwa o powierzchni 1–2 ha.		x	

Podkarpacki Program Odnowy Wsi na lata 2021–2025

uprawy hodowle	Głównym kierunkiem produkcji roślinnej jest uprawa zbóż (żyto, pszenica, jęczmień, owies) i ziemniaków, a w ostatnich latach wzrasta areal upraw warzyw. W produkcji zwierzęcej dominuje natomiast chów trzody chlewnej.		x	
możliwe do wykorzystania odpady produkcyjne	<i>brak</i>			
zasoby odnawialnych źródeł energii	Fotowoltaika		x	
Środki finansowe i pozyskiwanie funduszy				
środki udostępniane przez gminę	Fundusz rady sołeckiej	x		
środki wypracowywane	Pozyskiwanie funduszy unijnych	x		
Mieszkańcy (kapitał społeczny i ludzki)				
autorytety i znane postacie we wsi	<i>brak</i>			
krajanie znani w regionie, w kraju i zagranicą	Adam Lazarowicz – major piechoty Polskich Sił Zbrojnych, żołnierz SZP, ZWZ i AK oraz Zrzeszenia WiN, zastępca prezesa IV Zarządu Głównego Zrzeszenia WiN, działacz zbrojnego podziemia niepodległościowego. Jego imieniem nazwano szkołę w pobliskich Gumniskach.			x
osoby o specyficznej lub ważnej dla wiedzy i umiejętnościach, m.in. studenci	<i>brak</i>			
przedsiębiorcy, sponsorzy	<i>brak</i>			
osoby z dostępem do Internetu i umiejętnościach informatycznych	Większość mieszkańców posiada dostęp do Internetu i posiada umiejętności informatyczne	x		
pracownicy nauki	<i>brak</i>			
związki i stowarzyszenia	Ochotnicza Straż Pożarna, Klub Seniora		x	
kontakty zewnętrzne (np. z mediami)	Współpraca z gazetą gminną „Życie Gminy Dębica”		x	
współpraca zagraniczna i krajowa	<i>brak</i>			
Publikatory, lokalna prasa				
książki, przewodniki	<i>brak</i>			
strony www	strona internetowa Gminy Dębica, strona internetowa Filii Biblioteki Publicznej – Braciejowa		x	

Podsumowując wskazane w tabeli zasoby wsi Braciejowa należy podkreślić, że jest to miejscowość o bogatej historii, słynąca m.in. z legendy o „Głodomanku”. Związana z tym terenem legenda głosi, że na miejscu dzisiejszej wsi Braciejowa istniał gród ze wszystkich stron otoczony wałami obronnymi. W grodzie tym mieszkała bardzo piękna dziewczyna. Pewnego razu, gdy na gród najeżeli Tatarzy, wszyscy ludzie z grodu ukryli się w zamku, a Tatarzy zaczęli oblegać zamek. Powoli zaczęło brakować jedzenia, ludzie głodowali. Dziewczyna bojąc się o swoją urodę, wyszła tajemnym przejściem i pokazała Tatarom jak dostać się do zamku, a oni paląc wszystko, zniszczyli gród tak, że nigdy nie podniósł się po tym najeździe. Ponieważ w czasie najazdu ludzie w zamku głodowali, tamto

Podkarpacki Program Odnowy Wsi na lata 2021–2025 miejsce nosi po dzisiejszy dzień nazwę „Głodomank”. Po najeździe cudem uratowało się tylko dwóch braci Jowa – stąd powstała nazwa wsi – kiedyś „Bracajowa”, dziś Braciejowa.

Miejscowość zajmuje powierzchnię 14,91 km², a położona jest na pograniczu dwóch jednostek fizyko-geograficznych Kotliny Sandomierskiej i Pogórza Karpackiego. Charakteryzuje się występowaniem równin oraz falistych pagórków, a w południowej części – spadków terenu powyżej 10% (zdarzają się nawet spadki powyżej 25%). W tej części gminy rzeźba terenu ogranicza możliwości inwestycyjne ze względu na występowanie osuwisk i złazisk. Lasy zajmują około 20% obszaru i większa ich część pokrywa południowe pagórki gminy. Bardzo zróżnicowana jest szata roślinna. Do głównych gatunków drzewiastych możemy tu zaliczyć sosnę, dąb, buk, jodłę, świerk. Lasy stanowią pasy wiatrochronne. W związku z tym, miejscowość charakteryzuje się przyjaznym mikroklimatem oraz czystym powietrzem, nieskażonym przemysłem.

W klasyfikacji klimatycznej wieś Braciejowa zaliczana jest do jednostki klimatycznej Kotliny Sandomierskiej na pograniczu dzielnicy sandomiersko-rzeszowskiej i podkarpackiej. Usytuowanie regionu na pograniczu dwóch krain geograficznych wpływa na zróżnicowanie warunków klimatycznych, zwłaszcza zimą. Średnie temperatury w styczniu wynoszą na południu -3,6°C, natomiast na północy -2,2°C, a średnie temperatury w lipcu w obydwóch strefach osiągają około 18,2°C. Roczna suma opadów w tym regionie wynosi ok. 700–800 mm na m³. Okres wegetacji w gminie trwa od 210 do 220 dni. Pokrywa śnieżna utrzymuje się przez ok. 65 dni w roku.

Podstawowy układ komunikacyjny w Braciejowej stanowią droga powiatowa nr 1301 Latoszyn–Braciejowa oraz droga powiatowa 1302 Braciejowa–Południk. Wzdłuż wskazanych dróg koncentruje się zabudowa mieszkaniowa, w ich sąsiedztwie zlokalizowane są również najważniejsze obiekty we wsi. W przestrzeni miejscowości ważną rolę odgrywa również przepływający potok Ostra, który jest prawobrzeżnym dopływem Wisłoki. Wieś pełni przede wszystkim funkcje rolnicze, a w drugiej kolejności mieszkaniowe. Dominuje budownictwo typu wiejskiego.

Cechą charakterystyczną układu osadniczego Braciejowej jest słabo wykształcone oraz zagospodarowane centrum, niedostatecznie spełniające funkcje usługowe i rekreacyjno-kulturalne. W miejscowości nie istnieje zbyt wiele miejsc aktywności lokalnej oraz integracji mieszkańców. Pojęcie centrum miejscowości, skupiającego życie społeczne i kulturalne, w przypadku Braciejowej przypada jedynie na budynek Domu Kultury Braciejowa, w którym swoją siedzibę mają Ochotnicza Straż Pożarna, Klub Seniora i Filia Biblioteki Publicznej,

Podkarpacki Program Odnowy Wsi na lata 2021–2025 a także plac przy ww. obiekcie, na którym postawiona jest wiata rekreacyjno-kulturalna. Brak jest natomiast miejsc typowo rekreacyjnych – skwery, parki, place zabaw czy boiska. Na terenie wsi brak jest także obiektu, który pełniłby funkcję dominanty przestrzennej, ponieważ nie ma tutaj kościoła.

Dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna sprzyja właściwemu rozwojowi niemal wszystkich dziedzin życia społecznego i gospodarczego. Infrastruktura techniczna obejmuje m.in. infrastrukturę drogową, sieć telefoniczną, usługi w zakresie energetyki, dostarczania ciepła, wody, usuwania ścieków i odpadów, transportu itp. Niestety, miejscowość Braciejowa nie posiada sieci kanalizacyjnej. Gospodarka ściekowa rozwiązywana jest w sposób indywidualny. Ścieki odprowadzane bez oczyszczania do zbiorników wybieralnych, dołów chłonnych lub bezpośrednio do pobliskich cieków, powodują znaczne zanieczyszczenie zarówno gleby jak i wód prowadzonych przez przepływające cieków czy rowy melioracyjne.

W Braciejowej i całej gminie istnieją dobre warunki do ekologicznej produkcji rolnej, czemu sprzyja również niewielka odległość rynków zbytu dla produktów rolnych. Uzupełniającymi działalność rolniczą formami aktywności gospodarczej są funkcjonujące podmioty gospodarcze. Ich działalność skupiona jest w kilku branżach: handlowo-gastronomicznej, produkcji wyrobów przemysłowych, usługach transportowych.

Na kapitał społeczny i ludzki składa się działający w Braciejowej Klub Seniora i Ochotnicza Straż Pożarna, które poprzez profil swojej działalności integrują lokalną społeczność, jednocześnie angażując ją w różne działania promocyjne.

II. Analiza SWOT

Analiza SWOT jest to jedna z najpopularniejszych i najskuteczniejszych metod analitycznych wykorzystywanych we wszystkich obszarach planowania strategicznego. Jej nazwa pochodzi od akronimów angielskich słów *Strengths* (mocne strony), *Weaknesses* (słabe strony), *Opportunities* (szanse) i *Threats* (zagrożenia). Polega ona na zidentyfikowaniu wymienionych wyżej czterech grup czynników, dzięki czemu można je odpowiednio wykorzystać w procesie zaplanowanego rozwoju lub zniwelować skutki ich negatywnego wpływu. Dzięki tej metodzie można również pogrupować czynniki na pozytywne (mocne strony i szanse) oraz negatywne (słabe strony i zagrożenia). Często dzieli się je również na czynniki wewnętrzne oraz zewnętrzne. Czynniki wewnętrzne (mocne i słabe strony) są zależne m.in. od władz lokalnych i lokalnej społeczności, natomiast czynniki zewnętrzne (szanse i zagrożenia) należące do otoczenia bliższego i dalszego są niezależne od władz danej jednostki, a także jej mieszkańców.

W tabeli 2 przedstawiona została Analiza SWOT dla wsi Braciejowa.

Tabela 2 Analiza SWOT

MOCNE	SŁABE
1. Atrakcyjne, malownicze krajobrazy. B	1. Niska świadomość ekologiczna mieszkańców. J
2. Dogodne połączenie z innymi miejscowościami. B	2. Brak uporządkowania rowów i poboczy dróg. S
3. Bliskość miast Dębica i Mielec. B	3. Zanieczyszczenie powietrza przez emisję pyłów i gazów oraz metali ciężkich przy drogach powiatowych. S
4. Bogata historia związana Grodziskiem „Głodomank” i Grodziskiem „Zamczysko” B	4. Lokalne podtopienia przez rzekę Ostra. S
5. Nowy budynek Domu Kultury wraz z remizą OSP. S	5. Zły stan techniczny nawierzchni drogi powiatowej. S
6. Dogodne warunki dla rozwoju agroturystyki. B	6. Brak chodników w centrum miejscowości. S
7. Możliwość rozwoju rolnictwa ekologicznego. B	7. Brak przejść dla pieszych. S
8. Liczne atrakcje krajobrazowe i historyczne dające możliwość zainteresowania ze strony turystów. B	8. Brak sieci kanalizacyjnej. S
9. Asfaltowa nawierzchnia większości dróg gminnych. S	9. Nieuregulowane koryto potoku Ostra. S
10. Chodnik wzdłuż części drogi powiatowej. S	10. Brak oświetlenia dróg gminnych. S
11. Jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej w Braciejowej. S	11. Rozdrobnienie gospodarstw rolnych. S
12. Mieszkańcy chętni do pracy na rzecz	12. Brak firm i zakładów przemysłowych. B
	13. Brak infrastruktury turystycznej, w tym ścieżek rowerowych. B
	14. Zbyt mała oferta zajęć organizowanych przez Dom Kultury. B
	15. Zły stan oraz braki w wyposażeniu Domu

Podkarpacki Program Odnowy Wsi na lata 2021–2025

<p>miejsowości. J</p> <p>13. Funkcjonowanie Domu Kultury i Filii Biblioteki Publicznej w miejscowości. S</p> <p>14. Wiata rekreacyjno-kulturalna przy Domu Kultury. S</p> <p>15. Dobra współpraca z samorządem gminy i pozytywne nastawienie władz do działań prorozwojowych podejmowanych przez mieszkańców. J</p>	<p>Kultury. S</p> <p>16. Brak obiektów sportowych w miejscowości. S</p> <p>17. Brak placu zabaw dla dzieci. S</p> <p>18. Brak przedszkola. S</p> <p>19. Brak ośrodka zdrowia w miejscowości. S</p> <p>20. Brak oferty zajęć w wolnym czasie dla dzieci i młodzieży. S</p> <p>21. Bardzo mało organizacji i stowarzyszeń aktywizujących mieszkańców. S</p> <p>22. Mała liczba imprez integrujących lokalną społeczność. J</p> <p>23. Brak nowych ofert pracy. B</p>
SZANSE	ZAGROŻENIA
<p>1. Możliwość realizacji projektów z wykorzystaniem funduszy UE. B</p> <p>2. Promocja atrakcyjnych elementów kultury i historii. B</p> <p>3. Wzrost aktywności i integracji społeczności lokalnej. T</p> <p>4. Wzrost udziału osób aktywnych zawodowo w strukturze mieszkańców miejscowości. J</p> <p>5. Rozwój oświaty i społeczeństwa informacyjnego. S</p> <p>6. Pobudzenie przedsiębiorczości wśród mieszkańców. B</p> <p>7. Uproszczenie przepisów dotyczących zakładania działalności gospodarczej. B</p> <p>8. Sprzyjająca polityka regionalna, w tym adresowana do obszarów wiejskich, ze strony rządu i władz wojewódzkich. J</p> <p>9. Zwiększenie zainteresowania agroturystyką. J</p> <p>10. Stworzenie kompleksowej atrakcji turystycznej na bazie historycznych pozostałości. B</p> <p>11. Budowa sieci kanalizacyjnej. S</p> <p>12. Wykorzystanie położenia w pobliżu szlaków komunikacyjnych. S</p>	<p>1. Migracja osób młodych i wykształconych w związku z brakiem pracy i perspektyw. B</p> <p>2. Wzrost przestępczości i patologii społecznych spowodowany brakiem oferty spędzania czasu wolnego. J</p> <p>3. Postępujące ubożenie społeczeństwa wiejskiego. J</p> <p>4. Słaba aktywność społeczności lokalnej, apatia i brak zaangażowania w sprawy miejscowości. J</p> <p>5. Spadek liczby urodzeń. J</p> <p>6. Brak zainteresowania ze strony turystów. B</p> <p>7. Brak nowych ofert na rynku pracy. B</p> <p>8. Brak wykwalifikowanej siły roboczej, w związku z migracją młodych ludzi. B</p> <p>9. Brak promocji regionu jako ośrodka turystyczno-rekreacyjnego. B</p> <p>10. Niestabilność gospodarcza państwa. B</p>

Źródło: Opracowanie własne

III. Analiza potencjału rozwojowego wsi

Analizując potencjał rozwojowy wsi zostały wzięte pod uwagę cztery aspekty rozwoju: standard życia, jakość życia, byt i tożsamość. Ich określenie nastąpiło w oparciu o przeprowadzoną analizę SWOT wynikającą z zasobów miejscowości oraz analizy otoczenia bliższego i dalszego.

Standard – stanowią go czynniki materialne, infrastruktura techniczna i społeczna w przestrzeni publicznej. Obszar ten nie jest dobrze rozwijany, bowiem słabe strony wraz z zagrożeniami przewyższają występujące silne strony i szanse – 17/9. Analizując obszar w zakresie oddziaływania wewnętrznego i zewnętrznego, ten drugi przedstawia się dużo lepiej, bowiem w stosunku 3 szans do 0 zagrożeń. W przypadku oddziaływania wewnętrznego jest to 6 silnych stron do 17 stron słabych. Największym problemem mieszkańców jest niewystarczająca infrastruktura techniczna oraz brak miejsc aktywizacji społeczności lokalnej. Największą szansą jest wykorzystanie atrakcyjnego położenia pod rozwój działalności gospodarczych.

Jakość – to czynniki niematerialne tworzące atmosferę między ludźmi, to możliwość samorealizacji i aktywności społecznej – pod tym względem obszar jest na minusie. Słabe strony i zagrożenia przewyższają mocne strony i szanse w stosunku 6/5. Podobnie ma się kwestia otoczenia zewnętrznego jak i wewnętrznego, co zostało zaprezentowane na schemacie. Otoczenie zewnętrzne nie sprzyja rozwojowi tej dziedziny życia, a obszar wewnętrzny nie ma wystarczającego potencjału. Najmocniejszą stroną jest potencjał ludzki, a więc sami mieszkańcy wsi, to oni będą więc odgrywać najważniejszą rolę w rozwoju Braciejowej.

Tożsamość – to m.in. kultura, tradycja, obyczaje czy poczucie rozwijania wspólnoty – obszar ten jest słaby, a otoczenie zewnętrzne sprzyja rozwojowi. Szanse i silne strony przeważają w stosunku 1/0 w odniesieniu do zagrożeń i słabych stron. Należy podkreślić, iż jest to obszar, w którym zidentyfikowano najważniejszą szansę w odniesieniu do stawianego przez mieszkańców celu, czyli wzrost aktywności i integracji społeczności lokalnej. Nie zidentyfikowano żadnych zagrożeń w aspekcie tożsamości lokalnej.

Byt – to możliwości ekonomiczne mieszkańców, elementy wpływające na źródła pozyskiwania dochodów – jest to obszar zdecydowanie najmocniejszy, zarówno w odniesieniu do otoczenia zewnętrznego jak i wewnętrznej struktury. Pozytywy przewyższają negatywy w stosunku 12/10. Wiele mocnych stron wpływa pozytywnie na

IV. Wizja odnowy i rozwoju wsi

Wizja odnowy i rozwoju wsi Braciejowa

Wieś Braciejowa – miejscowość z malowniczymi krajobrazami, bogatą historią, gdzie istnieje duży potencjał rozwoju rolnictwa ekologicznego oraz agroturystyki. Miejsce ludzi kreatywnych i ambitnych, dbających o sprawy społeczności lokalnej, a także troszczących się o środowisko naturalne.

Wieś Braciejowa – nowoczesna, przedsiębiorcza i wyjątkowa!

V. Plan działań priorytetowych

Tabela 3 Plan działań priorytetowych

Kluczowy problem	Propozycja projektu (nazwa)	Czy nas stać na realizację? (tak/nie)		Punktacja	Hierarchia
		Organizacyjnie	Finansowo		
Zbyt mała oferta zajęć organizowanych przez Dom Kultury	Organizacja różnych form aktywności społeczności lokalnej, warsztaty międzypokoleniowe, koła zainteresowań	TAK	NIE	5+3+4+3+4=19	III
Zły stan oraz braki w wyposażeniu Domu Kultury	Remont wiaty rekreacyjno-kulturalnej oraz doposażenie Domu Kultury we wsi Braciejowa (projekt partnerski)	TAK	NIE	5+5+4+3+5=22	I
Wiaty Brak dostatecznej ilości form spędzania czasu wolnego na świeżym powietrzu	Budowa obiektów sportowych w miejscowości	TAK	TAK	5+2+2+2+4=15	IV
Brak przejścia dla pieszych	Stworzenie przejścia dla pieszych w szczególnie niebezpiecznym miejscu we wsi	TAK	NIE	5+3+5+3+4=20	II
Projekt jaki zgłosimy do Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi	„Remont wiaty rekreacyjno-kulturalnej oraz doposażenie Domu Kultury we wsi Braciejowa” – projekt polegający na remoncie wiaty przy Domu Kultury oraz zakupie wyposażenia do Domu Kultury w Braciejowej – krzesła, stoły, w celu zapewnienia miejsca do spędzania czasu wolnego oraz integracji lokalnej społeczności.				

Źródło: Opracowanie własne

Liczba planowanych zadań: 4.

Reprezentacyjna liczba osób reprezentująca sołectwo, uczestnicząca w głosowaniu: 5.

VI. Plan i Program Odnowy Wsi
Plan i Program Odnowy Wsi Braciejowa na lata 2021–2025
Tabela 4 Plan i Program Odnowy wsi Braciejowa na lata 2021–2025

I. Plan rozwoju			II. Program rozwoju	
1. Cele jakie musimy osiągnąć by urzeczywistnić wizję naszej wsi	2. Co nam pomoże osiągnąć cel?		Projekty, przedsięwzięcia jakie wykonamy	
	ZASOBY Czego użyjemy?	ATUTY Silne strony i szanse jakie wykorzystamy		3. Co nam może przeszkodzić? BARIERY Słabe strony jakie wyeliminujemy ZAGROŻENIA Czego unikniemy?
A. TOŻSAMOŚĆ WSI I WARTOŚCI ŻYCIA WIEJSKIEGO				
1. Integracja międzypokoleniowa 2. Wzmocnienie poczucia tożsamości lokalnej	Dom Kultury w Braciejowej wraz z przylegającą do niego wiatą. Klub Seniora w Braciejowej.	Wzrost aktywności i integracji społeczności lokalnej.	Mała liczba imprez integrujących społeczność lokalną. Słaba oferta kulturalna spędzania czasu wolnego dla dzieci, młodzieży i seniorów. Zbyt małe zainteresowanie pracą społeczną. Niewykorzystany potencjał młodzieży i jej małe zaangażowanie w sprawy wsi. Zbyt mała aktywność społeczna i zaangażowanie w sprawy miejscowości. Brak podstawowego wyposażenia obiektów użyteczności publicznej, a także sprzętu nagłaśniającego i multimedialnego. Zbyt mała ilość kół zainteresowań.	1.1 Organizacja imprez integracyjnych. 1.2 Rozwijanie klubów, kółek zainteresowań oraz organizacja miejsc spotkań dla młodzieży. 2.1 Organizacja imprez sportowych dla dzieci i młodzieży.

B. STANDARD ŻYCIA

<p>1. <i>Poprawa estetyki i wizerunku miejscowości</i> 2. <i>Stworzenie bazy sportowo-rekreacyjnej</i> 3. <i>Poprawa infrastruktury technicznej – kanalizacja</i> 4. <i>Troska o bezpieczeństwo mieszkańców – stworzenie przejść dla pieszych</i></p>	<p>Znaczna ilość obszarów przeznaczonych pod zagospodarowanie. Małownicze krajobrazy. Infrastruktura techniczna – wodociągi, sieć gazowa, energetyczna.</p>	<p>Nowy budynek Domu Kultury wraz z remizą OSP. Asfaltowa nawierzchnia większości dróg gminnych. Chodnik wzdłuż części drogi powiatowej. Jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej w Braciejowej. Funkcjonowanie Domu Kultury i Filii Biblioteki Publicznej w miejscowości. Wiata rekreacyjno-kulturalna przy Domu Kultury. Rozwój oświaty i społeczeństwa informacyjnego. Budowa sieci kanalizacyjnej. Wykorzystanie położenia w pobliżu szlaków komunikacyjnych.</p>	<p>Brak uporządkowania rowów i poboczy dróg. Zanieczyszczenie powietrza przez emisję pyłów i gazów oraz metali ciężkich przy drogach powiatowych. Lokalne podtopienia przez potok Ostra. Zły stan techniczny nawierzchni drogi powiatowej. Brak chodników w centrum miejscowości. Brak przejść dla pieszych. Brak sieci kanalizacyjnej. Nieuregulowane koryto potoku Ostra. Brak oświetlenia dróg gminnych. Rozdrobnienie gospodarstw rolnych. Zły stan oraz braki w wyposażeniu Domu Kultury. Brak obiektów sportowych w miejscowości. Brak placu zabaw dla dzieci. Brak przedszkola. Brak ośrodka zdrowia w miejscowości. Brak oferty zajęć w wolnym czasie dla dzieci i młodzieży. Bardzo mało organizacji i stowarzyszeń aktywizujących mieszkańców.</p>	<p>1.1. Remont wiaty przy Domu Kultury. 1.3. Zakup wyposażenia do Domu Kultury – stoły, krzesła. 2.1. Stworzenie sieci kanalizacji we wsi Braciejowa. 3.1 Stworzenie przejść dla pieszych w kluczowych miejscach we wsi.</p>
--	---	--	--	---

C. JAKOŚĆ ŻYCIA				
<p>1. Stworzenie oferty zagospodarowania czasu wolnego</p> <p>2. Poprawa świadomości ekologicznej mieszkańców wsi</p>	<p>Dom Kultury w Braciejowej. Filia Biblioteki Publicznej – Braciejowa. Klub Seniora w Braciejowej.</p>	<p>Osoby chętne do pracy na rzecz miejscowości. Dobra współpraca z samorządem gminy i pozytywne nastawienie władz do działań prorozwojowych podejmowanych przez mieszkańców.</p>	<p>Niska świadomość ekologiczna mieszkańców. Mała liczba imprez integrujących lokalną społeczność. Wzrost przestępczości i patologii społecznych spowodowany brakiem oferty spędzania czasu wolnego. Postępujące ubożenie społeczeństwa wiejskiego. Słaba aktywność społeczności lokalnej, apatia i brak zaangażowania w sprawy miejscowości. Spadek liczby urodzeń.</p>	<p>1.1 Organizacja kursów dla mieszkańców według ich zainteresowań. 1.2 Działania mające na celu zwiększenie aktywności społecznej mieszkańców wsi Braciejowa skutkujące powstaniem większej ilości lokalnych organizacji pozarządowych. 1.3 Organizacja wydarzeń kulturalnych i artystycznych. 1.4 Organizacja dla dzieci i młodzieży alternatywnych form spędzania czasu wolnego, w tym m.in. zajęć sportowo-rekreacyjnych i kulturalnych, a także różnych form wypoczynku.</p>
D. BYT				
<p>1. Stworzenie atrakcyjnej oferty turystycznej</p> <p>2. Rozwój przedsiębiorczości wiejskiej</p>	<p>Miejscowość położona na pograniczu dwóch jednostek fizyko-geograficznych Kotliny Sandomierskiej i Pogórza Karpackiego. Teren równinny, lecz występują też faliste pagórki. Przez wieś Braciejowa przepływa potok Ostra – prawobrzeżny dopływ Wisłoki. Bogata historia wsi. obecność zabytków: Grodzisko „Głodomank” i Grodzisko „Zamczysko”. Atrakcyjne i malownicze</p>	<p>Atrakcyjne, malownicze krajobrazy. Dogodne połączenie z innymi miejscowościami. Bliskość miast Dębica i Mielec. Bogata historia związana z Grodziskiem „Głodomank” i Grodziskiem „Zamczysko”. Dogodne warunki dla rozwoju agroturystyki. Możliwość rozwoju rolnictwa ekologicznego. Liczne atrakcje krajobrazowe i historyczne dające możliwość</p>	<p>Brak firm i zakładów przemysłowych. Brak infrastruktury turystycznej, w tym ścieżek rowerowych. Brak nowych ofert pracy. Migracja młodych i wykształconych osób w związku z brakiem pracy i perspektyw. Brak zainteresowania ze strony turystów. Brak nowych ofert na rynku pracy, Brak wykwalifikowanej siły roboczej w związku z migracją młodych ludzi. Brak promocji regionu jako ośrodka turystyczno-rekreacyjnego. Niestabilność gospodarcza</p>	<p>1.1 Inicjowanie, wspieranie i promowanie budowy atrakcji turystycznych, bazy noclegowej i gastronomicznej. 1.2 Tworzenie miejsc przeznaczonych na cele promocji produktów lokalnych. 1.3 Zabezpieczanie obiektów zabytkowych wraz z zagospodarowaniem przyległego otoczenia. 2.1 Inicjowanie szkoleń i doradztwa w zakresie zakładania i prowadzenia własnych działalności gospodarczych. 2.2 Promocja miejscowości Braciejowa jako atrakcyjnego miejsca do zamieszkania i zakładania działalności gospodarczych. 2.3 Wspieranie i promowanie przedsiębiorców tworzących nowe miejsca pracy.</p>

	krajobrazy.	<p>zainteresowania ze strony turystów. Funkcjonowanie Domu Kultury w miejscowości. Możliwość realizacji projektów z wykorzystaniem funduszy UE. Promocja atrakcyjnych elementów kultury, historii i zwyczajów. Pobudzenie przedsiębiorczości wśród mieszkańców. Uproszczenie przepisów dotyczących zakładania działalności gospodarczej. Stworzenie kompleksowej atrakcji turystycznej na bazie historycznych pozostałości.</p>	państwa.	
--	-------------	---	----------	--

Tabela 5 Hierarchia obszarów Planu i Programu Odnowy Wsi

Lp.	Obszar Planu i Programu Odnowy Wsi	Suma wszystkich barier i zagrożeń	Miejsce w hierarchii
1.	A. TOŻSAMOŚĆ WSI I WARTOŚCI ŻYCIA WIEJSKIEGO	7	III
2.	B. STANDARD ŻYCIA	17	I
3.	C. JAKOŚĆ ŻYCIA	6	IV
4.	D. BYT	9	II

Źródło: Opracowanie własne

VII. Dokumentacja fotograficzna miejscowości

Fotografia 1 Budynek Domu Kultury w Braciejowej

Źródło: Roman Nykiel – sołtys wsi Braciejowa

Fotografia 2 Budynek Domu Kultury w Braciejowej wraz z wiatą rekreacyjno-kulturalną

Źródło: Roman Nykiel – sołtys wsi Braciejowa

Fotografia 3 Wiata rekreacyjno-kulturalna przy Domu Kultury w Braciejowej

Źródło: Roman Nykiel – sołtys wsi Braciejowa

Fotografia 4 Wnętrze wiaty rekreacyjno-kulturalnej przy Domu Kultury w Braciejowej

Źródło: Roman Nykiel – sołtys wsi Braciejowa

Fotografia 5 Wnętrze wiaty rekreacyjno-kulturalnej przy Domu Kultury w Braciejowej

Źródło: Roman Nykiel – sołtys wsi Braciejowa

Fotografia 6 Wnętrze oraz wyposażenie wiaty rekreacyjno-kulturalnej przy Domu Kultury w Braciejowej

Źródło: Roman Nykiel – sołtys wsi Braciejowa

Podkarpacki Program Odnowy Wsi na lata 2021–2025

Fotografia 7 Budowa budynku wielofunkcyjnego w Braciejowej

Źródło: Roman Nykiel – sołtys wsi Braciejowa

Fotografia 8 Widok drogi powiatowej w kierunku Braciejowej

Źródło: Roman Nykiel – sołtys wsi Braciejowa

Fotografia 9 Dom Weselny Hetman w Braciejowej

Źródło: Roman Nykiel – sołtys wsi Braciejowa